

Bozgurtlaryň ölümi -12/ romanyň dowamy

Category: Kitapcy, Taryhy proza

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Bozgurtlaryň ölümi -12/ romanyň dowamy Bölüm 1.11 – ONBAŞI
PARS

Onbaşy Pars bir çam ağacına dayanmış, düşünüyordu. Yamtar, onun karşısında duruyor, büyücek bir tahta parçasına bıçağı ile bir şey kazıyordu. Hava karlı, fakat Ötükenliler için güzeldi. Yamtar başını kaldırdı.

– Biliyor musun? Şu acunda çok salak kişiler var” dedi.

– Neden bildin?

– Suğdaklarla konuştum da anladım.

– Suğdaklar sana ne dediler?

– Yeryüzünde en tatlı işin alış veriş yapıp akça kazanmak olduğunu söylediler.

Pars yüzünü ekşitti:

– “Bu onların salaklığını değil, korkaklığını gösterir” dedi.

Yamtar anlatıyordu:

– Ben onlara savaş mı tatlıdır, alış veriş mi? diye sordum, güldüler. Kendi aralarında, kendi dillerince konuştular. Dilleri de hiç insan diline benzemiyor.

– Sana ne cevap verdiler?

– Savaşta kişiler ölür. Tat bunun neresinde dediler.

– Hay salak kötü kişiler hay! Demek savaşın tadını almamışlar. Öküze kıımız versen tadını alır mı? Bunlar da öyle...

Yamtar da öfkelenmeğe başlıyordu:

- Şu Çinlilerle Suğdakları hangi Tanrı yaratmış? Böyle budun yaratmaktansa yek!...
- İşleri güçleri yalan dolan.
- Alçak, korkunç kişiler...
- İşte uzaktan Çinli'ler geliyor.

Onbaşı Pars'ın keskin gözleri çok uzaktan gelen Şen-king'le üç Çin subayını seçmişti. Çinliler oldukça hızlı at sürüyorlardı. İki onbaşıya yaklaşıncaya yavaşladılar. Birbirleriyle konuşuyorlardı. Yamtar'la Pars hiç sevmedikleri Çinlilerin yüzlerini görmemek için onlara arkalarını döndüler. Bu sırada Şen-king, Van-zin-şan'a eğilerek bir şeyler söyledi. O da gülümseyerek atını döndürdü ve iki onbaşının yanına geldi:

- “Sizi selâmlarım yiğitler!” dedi.

Pars aldırmadı. Yamtar ters ters baktı. Van-zin-şan gülerek sordu:

- Yüce beğimiz Şen-king'den izin aldım. Sizinle at yarıştırmak istiyorum. Kendinize güveniyor musunuz?

Yamtar şaşırdı:

- Anlamadım. Sen mi yarışacaksın? Kiminle yarışacaksın?
- Sizinle...

Pars cevap verdi:

- Ötüken'de çocuk mu yok? Sen onlarla yarış!

Çinli gülüyordu:

- Yüce beğimiz bana bir altın akça verdi. Yarışı kazanan akçayı alacak.

– Yüce beğinin canı bize bir altın akça vermek mi istiyor?

Çin subayı meydan okuyordu:

– Kendine güvenen er alanına çıkar.

İki onbaşı bakıştılar. Çinli onları yarışa kandırmak için uğraşıyordu:

– Türk çerileri yarıştan çekinir mi? şimdi üçümüz atları mahmuzlar, süreriz. Şu geldiğimiz yerde, yüce beğimizin otağına varmadan önceki tümseğe dek gider, sonra gene buraya geliriz. Birinci gelen altını alır.

Pars, Çinliye dik dik baktı:

– “Öyleyse altını bize ver. Biz sonra Yamtar’la yarışırız. Kazanan altını alır” dedi.

– Beğimiz ikinci için de bir gümüş akça verdi.

– Onu da bize ver. Üçüncü için bir şey verdiyse onu kendine ayır.

– Yiğit! Sen pek yüksek konuşuyorsun ama korkarım yarı yolda kalmayasın!

Pars bu güzel, karlı havada Şen-king’in de yarışı girmesini teklif edecekti. Bunun için başını ondan tarafa çevirdi. Amma da tuhaf! Şen-king yanındaki iki Çinli ile birlikte bozkırda atını sürüp uzaklaşmıştı. Yarışı seyretmeyecek olduktan sonra ne diye akça sunuyordu? Pars’ın beyninde bir çakın çaktı. Sonra Çinliye dönerek:

– Sen Yamtar’la yarış. Ben burada sizi beklerim, dedi.

Yamtar, biraz ileride otlayan atına sıçradı. Çinliye:

– “Sen yüz adım ileriye git. Senin atın yorgun. Pars kırbacını kaldırıp indirince yarışa başlarız” dedi.

Van-zin-şan yüz adım ileriye gitti. Başını çevirerek işareti bekledi. Pars kamçısını yukarı kaldırmıştı. Birdenbire hızla indirdi. İki at fırladılar.

Pars bir müddet iki atın ardından baktı. Sonra koşarak kendi atına bindi. Çinli ile Yamtar'ın gittiklerinin tam aksine olarak dört nala sürdü. Çin beği ile yoldaşlarının izlerini kovalıyordu.

Onbaşı kar üzerinden atını alabildiğine sürerken gözleriyle ufku kolluyordu. Onun bozkırda, böyle yıldırım gibi uçmasına Çinliler sebep olmuştu. Pars, şu Çinlinin gelip yarış teklif etmesinden nedense kuşkullanmış, hele yarışın bu yana doğru değil de öte yana oluşu onu büsbütün işkillendirmişti. Pars iyice biliyordu ki ucunda bir iş olmadan Çinli para vermezdi. Hele bu yarışta Van-zin-şan'ın yenileceği yüzde yüzken Çin beğinin bir altın gözden çıkarmasının elbette kötü bir sebebi vardı. Pars bunları düşündüğü için yarışa girmemiş, Çinlilerin ardına düşmüştü. O doludizgin koşarken yalnız Çinlilerin arkasından gitmeği düşünmüyordu. Onca en büyük iş Çinlilerin ardından gitmek değil, Çinlilerin gittiği yere yetişmekti.

Onbaşı, uzaktan atlıları görünce atını kamçıladı. Yıldırım gibi inerek Çinlilerin yanına geldi. Üç Çinli kır bir ata binmiş olan Almıla'nın karşısında duruyorlardı. Güzel Almıla her zamanki durgun ve aldırış etmeyen haliyle onlara bakıyordu. Pars'ın yetiştiğini görünce gülümsedi.

Onbaşı, atını Şen-king'in tam karşısına getirerek durdu. Susarak bakiştılar. Sonra Pars, Almıla'ya sordu:

- Sana bir şey dediler mi?
- Çin beği nereye gittiğimi sordu.
- Nesine gerekmiş?
- Bilmem.

Pars, Çinliye dik dik baktı. Sonra onun yüzüne tükürür gibi

şöyle söyledi:

– Çinlisin ama kurnaz değilsin.

Şen-king gülüyor, bu Türklerle alay etmek istiyordu. Yüksekten bakarak onbaşıya sordu:

– Nerden bildin?

– Yarışı öne sürüp bizi buradan uzaklaştırmak istedin ama olmadı.

– Sen bu aklınla yüce bir Tarkan olsan gerekti.

– Senin gibi bir beğ olmaktansa olmamak yek...

Şen-king alay edeyim derken hakarete uğrayınca kızardı. Bir an düşünür gibi durakladıktan sonra bağırdı:

– İleri gitme! Sonra kan olur!

– Fena mı? Kanının rengini görürüz.

– Karşında üç kişi olduğunu unutma! Buradan sağ dönmezsin!

– Üç kişi mi? Çok azsınız be!...

Şen-king öfke ile kılıcını çekti. Onu görünce iki Çin subayı da öyle yaptılar. Fakat onbaşı Pars oralı değildi. Çin beğine şöyle dedi:

– Benim yerime üçünüzle Almla döğüşse olmaz mı?

Büyük bir soğukkanlılık ve ciddiyetle sorulan bu soru Şen-king'i çileden çıkardı. Haykırarak onbaşının üzerine saldırdı. Pars atına çevik bir kıpırdanış yaptırarak onun bu saldırışını boşa çıkarırken kılıcını da çekti. Dört atlı birbirine karıştı. Döğüş başlamıştı.

Pars hiç telaş etmiyor, usta bir çeri olduğunu gösteren hareketlerle kılıç kullanıyordu. Çinliler bağrışıyorlar, saldırıyorlar, Pars'ı kuşatıyorlar, kılıç savuruyorlar, fakat

değdiremiyorlardı. O yalnız savurlan kılıçları çeliyor, durmadan at döndürüyordu.

Almıla, atı üzerinden gülümseyerek bu döğüşü seyrediyor, bu savaştan hoşlandığı anlaşılıyordu.

Bir aralık, döğüşçüler kendisine yaklaşıncı seslendi:

– Pars! Üçünü de tepeleyemezsen gözümde düşersin!

Pars, kılıç şakırtıları arasında cevap verdi:

– Merak etme, yorulduklar.

Biraz sonra Çinlilerden biri haykırarak atından düştü. Yarası büyük değildi. Çinli olduğu için korkmuştu. Onbaşı Pars'ın da yüzünde ince yaralar vardı ama aldırmıyordu. O, kendisinden çok atını korumağa çalışıyordu. Almıla yeniden seslendi:

– Pars! İyi deviremedin!

Fakat Almıla'nın gözleri düşen Çinliye ilişince sözünü kesti. Çünkü yaralı Çinli ayağa kalkmış, yayını geriyordu. Fırlatacağı ok Pars'ı vurmasa bile atını yaralayacak, Pars iki atlıya karşı yaya dövüşmeye mecbur kalacaktı. Almıla bunu görünce kendisinden otuz adım uzakta bulunan Çinliye dört nala atını sürdü. Çinli kendisine yapılan bu saldırışı görünce hemen yarım bir dönüş yaptı ve okunu Almıla'ya fırlattı. Atın göğsüne saplanan ok onu yere devirirken Almıla da atın üzerinden karların üstüne fırladı. Bu fırlayış sert olmuş fakat yumuşak kar onu korumuştı. Çinlinin hemen yanı başında yere düşen Almıla büyük bir çeviklikle sıçrayarak ayağa kalktı ve Çinliye saldırdı. Beride üç kişi at üzerinde çarpışırken bu ikisi de yerde boğuşmağa başladı. Zaten sol koluna kılıç yemiş olan Çinliyi Almıla ilk saldırışta yatırarak altına aldı ve iki eliyle boğazına yapıştı. Beriki, elleriyle Almıla'nın bileklerine sarılarak kendini boğulmaktan kurtarmağa çabaladı. Beceremeyince son bir gayretle belindeki bıçağa el atarak Almıla'nın yüzüne doğru savurdu. Güzel Almıla'nın yanağı

baştan başa çizilmiş, kanlar akmağa başlamıştı. Genç kız, yaralanınca Çinliyi bırakıp ayağa kalktı. Çinli de hemen fırladı. Almıla bıçağını çekmişti. Birbirlerinin çevresinde bir döndüler. Sonra Almıla'nın atılmasıyla gene göğüs göğse geldiler. Çevik bir çelme ile Çinliyi gene yere çalan Almıla sol eliyle onun bıçak tutan sağ elini yakalarken diziyile de öteki koluna bastı. Sonra hızla kaldırdığı bıçağını sapına kadar boğazına sapladı. Herif debelenip geberirken ayağa kalkan Almıla karşıdan bir atlının dört nala kendilerine doğru geldiğini gördü. Onbaşı Pars hâlâ iki Çinli ile uğraşıyordu. Karşıdan yıldırım gibi gelen atlı döğüşçülerin yanına gelince durup bağırdı:

– Bu da ne demek? Kılıç indir!

Almıla yüzünden, Pars da sesinden bunun Kür Şad olduğunu tanıdılar. Hemen kılıç indiren Pars, Kür Şad'a dönmek istedi. Fakat bunu fırsat bilen Şen-king kılıcını indirmiş olan Pars'a bir kılıç savurarak onu kolundan yaraladı. Pars can acısıyla atının yelesine kapandı ve inledi.

Çin beğinin bu kancıklılığını gören Kür Şad ona doğru at sürdü:

– “Sen benim kılıç indir, diye buyruk verdiğimi işitmedin mi?” diye sordu.

Sonra onun cevap vermesini beklemeden kamçısıyla Şen-king'in yüzüne öyle bir vuruş vurdu ki Çin beği gık diyemeden attan düşerek karların üzerine serildi, kaldı. Öteki Çin subayı bunu görünce hemen atından yere atladı. Diz çökerek Kür Şad'ı selâmladı.

Kür Şad, çevresine bakındı. Yüzünden kanlar aktığı halde kendisine bakan Almıla'yı yaralı kolunu tutarak toplanmağa çalışan Pars'ı, yerde ölü yatan Çinliyi gözden geçirdi. Dört nala at sürerken bu Çinliyi şu güzel kızın öldürdüğünü görmüştü. Sordu:

– Kız, sen kimsin?

– Binbaşı Işbara Alp kızı Almıla’yım.

– Neden vuruştunuz?

Almıla olan biteni anlattı.

– Işbara Alp’ın kızı olduğun belli. Nasıl döğüştüğünü gördüm. Çelik yürekli, bahadır kızmışsın. Seni beğendim!

Sonra Pars’a dönerek sordu:

– Sen kimsin?

Kan içinde olan Pars atından atladı. Yere Diz vurup Kür Şad’ı selamlayarak:

– “Işbara Alp onbaşılardan Pars’ım” diye cevap verdi.

– İlk saldıran kim oldu?

– Onlar...

Kür Şad’dan yediği kırbaç ile bayılıp düşen Şen-king yavaş yavaş kendisine geliyordu. Kür Şad, tiksinti dolu bakışlarla ona bakarak şöyle dedi:

– Bu senin kulağına küpe olsun. Burada sığıntı olduğunu unutma. Bir daha edepsizlik etmeğe kalkarsan senin kötü canını kızıl tamuya gönderirim.

Sonra Pars’la Almıla’ya döndü:

– Almıla! Atını öldüren Çinlinin atı senindir. Ötekilerin atları da onbaşınındır. Ben yetişmeseydim Pars ikisini de haklayacaktı. Atları vermekle borçlarının hepsini bile ödeyemiyorlar. Haydi gidin!

Almıla ile Pars, Kür Şad’ı selamlayarak atları alıp yola koyuldular. Şen-king arkadaşının yardımı ile ayağa kalkmıştı. Kür Şad ona sordu:

– Çin beğleri teke tek vuruşmasını bilir mi? Bileğine

güveniyorsan seninle kılıçlarımızı bir deniyelim!

Çinli ses etmedi. Kür Şad sesini daha sertleştirdi

– Ben de yaya olacağım. İsterseniz ikiniz birden vuruşun. Yüreğiniz katı mı? Hoşunuza giderse kalkanımı da bırakıp yalın kılıç vuruşayım. Tulgamı da atayım.

Çinlilerden boşuna karşılık bekleyen Kür Şad onların bu susuşu karşısında yüzünü buruşturdu:

– “Siz alçak, yüreksiz kişilersiniz. Ancak birkaçınız bir araya gelince bir kadının ardından gidebilirsiniz” dedi.

Sonra atını dolu dizgin sürerek uzaklaştı.

Van-zin-şan ile yaptığı yarışı kazanıp altını alan Yamtar’ın ilk işi Pars’ı aramak oldu. Onun yaralı olarak çadırında yattığını öğrenince bir şey anlamayarak oraya seğirtti. Kapıdan içeri girince Pars’ın yattığını, çevresinde Almıla ile Sançar, Sülemiş, Arık Buka, Gök Börü ve Üç Oğul’un toplanmış olduğunu gördü. Pars’ın benzi sararmıştı. Ak sakallı bir utacı (doktor) onun yaralı kolunu dağlıyordu. Yamtar

– “Ne oldun Pars?” diye bağırdı.

Pars yorgun bir sesle:

– “Çok kanım aktı da yorulдум” diye cevap verdi.

Yamtar, çevresine bakındı. Almıla’nın yüzündeki yarayı görünce gözlerini açtı:

– “Birbirinizle kılıç oyunu mu yaptınız?” diye sordu.

Onbaşı Üç Oğul, olanları kısaca Yamatar’a anlattı. Utacı işini bitirmişti. Bu sırada dışarıda bir gürültü, bir şakırtı işitildi. Onbaşılar yere diz vurdular. Utacı elini bağrına basarak baş indirdi. İşbara Alp, yatağından doğrulmağa çalışan

Pars'a eliyle yatmasını işaret ederek utacıya sordu:

– Nasıl? Yarsı derin mi?

– Uzun yoldan geldiği için çok kanı akmış. Bu yara kapanır. Çok kıımız içerse gövdesi güçlenir, ölmez.

Onbaşılar birbirlerine bakıştılar. Binbaşı, Almıla'ya dönerek:

– “Git ne kadar kıımız varsa hepsini getir” dedi. Almıla çıkarken, İşbara Alp, Yamtar'a baktı:

– “Yamtar! Çalığı bul. Gün batmadan önce beni görsün” diye buyruk verdi. Sonra Pars'a dönerek bir diyeceği olup olmadığını sordu.

Pars:

– “Bir diyeceğim yok. Kızınla övün! Bir Çinliyi öldürdü. Beni de buraya sırtında taşıdı. Bayılmışım” diye cevap verdi.

İşbara Alp gittikten sonra Almıla geldi. Elinde küçük bir çamçak vardı. Pars'ın yanına koydu:

– Bütün kıımızımız bu, dedi.

O zaman onbaşılar hep birden çıktılar, Yamtar yarışta kazandığı altınını çıkararak Sançar'a verdi:

– “Bununla bulabildiğin kadar kıımız al. Ben çalığı bulmağa gidiyorum” dedi.

Onbaşılar birbirlerine, evlerinde kıımız olup olmadığını sordular. Hiçbirinde kalmamıştı. Ayakta kısa bir konuşma oldu. Yedi koyunla iki at ortaya kondu. Sançar bunları her onbaşının obasından toplayarak Çinlilere satacak, üstüne altını da katarak hepsiyle kıımız alıp Pars'a getirecekti.

Akşam, Onbaşı Sançar, başında hâlâ Almıla'nın beklediği baygın

Pars'ın çadırına, yedi büyük amak dolusu kımızla girerken Yamtar da Işbara Alp'ın karşısına çıkıyor ve diz vurduktan sonra:

– “alık ortaldan kaybolmuş. Karısı birkaç gündür alığın gözükmediğini, nereye gittiğini de bilmediğini söyledi” diyordu. Taryhy proza